

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

ons kenmerk
Z/223311

Plaats
's-Hertogenbosch

op de op 17 mei 2024 ontvangen aanvraag van Stichting Stadlander om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet. De activiteiten gaan over de verduurzaming en renovatie van 14 appartementen, uitgevoerd aan de Vossepap 2-28 (even nummers), 4664 BV in Lepelstraat, in de gemeente Bergen op Zoom.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Provincie Noord-Brabant
Namens dezen,

Dit document is digitaal ondertekend en bevat daardoor geen handtekening.

Besluit

Onderwerp

Op 17 mei 2024 hebben wij van Stichting Stadlander een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet. De omgevingsvergunning is aangevraagd voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, door het uitvoeren van verduurzaming en renovatie van 14 appartementen. Deze activiteiten vinden plaats aan het Vossepad 2-28 (even nummers), 4664 BV in Lepelstraat, in de gemeente Bergen op Zoom.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gezien de overwegingen die zijn opgenomen in dit besluit,

- I. aan Stichting Stadlander, Rooseveltlaan 150, 4624 DE in Bergen op Zoom, de gevraagde vergunning te verlenen, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet, van de bepalingen als bedoeld in:
 - artikel 11.37, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten en rustplaatsen van de:
 - **gierzwaluw** (*Apus apus*);
 - artikel 11.46, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk verstoren van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);
 - artikel 11.46, eerste lid, onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);voor de periode van 1 september 2024 tot en met 15 april 2025;
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag, voor zover deze gaat over de soorten als bedoeld onder I, onderdeel uitmaakt van dit besluit;
- III. aan dit besluit voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 2.7 'Voorschriften';
- IV. dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van dit besluit:
 - Nader onderzoek huismus, gierzwaluw en vleermuizen, opgesteld door: Regelink, rapportnummer: RA22105-02, datum: 4 oktober 2023 (hierna: nader onderzoek)
 - Activiteitenplan gewone dwergvleermuis en gierzwaluw Vossepad 2-28 Lepelstraat, opgesteld door: Buijs Eco Consult B.V. (hierna: activiteitenplan)
 - Aanvullende gegevens van 3 juli 2024
 - Bijlage 1: overzichtstekening van de planlocatie
 - Bijlage 2: locatie(s) van de maatregelen
 - Bijlage 3: meldingsformulier start werkzaamheden (zie voorschrift 1)

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit en wordt u door dit besluit rechtstreeks in uw belang getroffen, dan kunt u een bezwaarschrift hiertegen indienen. Dit kan tot 6 weken na de dag van verzending van het besluit. De verzenddatum is terug te vinden in de kennisgeving.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.
- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:
Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Het besluit treedt in werking de dag na verzending van het besluit. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een beroepschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch. De rechter besluit dan of het besluit wordt geschorst.

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor: <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen van een voorlopige voorziening (griffierecht) en/of het indienen van een beroepschrift.

INHOUDSOPGAVE

BESLUIT	2
PROCEDURELE OVERWEGINGEN	5
INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN	6
1. WETTELIJK KADER - OMGEVINGSWET	6
1.1 <i>BESCHERMINGSREGIMES</i>	6
1.2 <i>OMGEVINGSVERORDENING NOORD-BRABANT</i>	6
2. TOETSING EFFECTEN RUIMTELIJKE INGREEP	7
2.1 <i>AANGEVRAAGDE ACTIVITEITEN</i>	7
2.2 <i>ONDERZOEK SOORTEN</i>	7
2.3 <i>MOGELIJKE EFFECTEN OP BESCHERMDE SOORTEN</i>	7
2.4 <i>ALTERNATIEVENAFWEGING</i>	8
2.5 <i>BELANG VAN DE AANVRAAG</i>	9
2.6 <i>MAATREGELEN</i>	10
2.7 <i>VOORSCHRIFTEN</i>	12
3. CONCLUSIE	16
BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENING VAN DE PLANLOCATIE.....	17
BIJLAGE 2. LOCATIE VAN DE MAATREGELEN.....	18
BIJLAGE 3. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN	19

Procedurele overwegingen

Aanvraag

Op 17 mei 2024 hebben wij van Stichting Stadlander een aanvraag voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van de Omgevingswet (artikel 5.1, tweede lid, onder g) ontvangen. De aanvraag is op 3 juli 2024 aangevuld.

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer z/223311.

Gedragscode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) volgens artikel 5.10, eerste lid, onder e, van de Omgevingswet bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als het aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

De aanvraag bevat voldoende informatie voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna- activiteit is gevraagd.

Overige regelgeving

Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving of activiteit onder de Omgevingswet kan aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen. Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan de flora- en fauna-activiteit van de Omgevingswet niet betrokken.

Inhoudelijke overwegingen

1. Wettelijk kader - Omgevingswet

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Omgevingswet (hierna: Ow) zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Paragraaf 11.2.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74j van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de vergunning.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Paragraaf 11.2.3 van het Bal heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74k van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een vergunning.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Paragraaf 11.2.4 van het Bal heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74l van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een vergunning.

Voor alle inheemse soorten geldt in alle gevallen de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 van het Bal). Het gaat dan zowel om beschermde als onbeschermde diersoorten en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een vergunning is verleend. In de specifieke zorgplicht wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In onder andere artikel 5.40 en artikel 18.10 van de Ow zijn gronden opgenomen op grond waarvan een vergunning kan worden ingetrokken of gewijzigd. De vergunning kan in elk geval worden ingetrokken indien blijkt dat de vergunninghouder zich niet houdt aan de vergunning.

1.2 Omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben de Omgevingsverordening Noord-Brabant (hierna: Verordening) vastgesteld. Voor een flora- en fauna-activiteit zijn aanvullende kaders vastgelegd. Zo zijn voor bepaalde soorten en handelingen vrijstellingen opgenomen. Deze zijn neergelegd in paragraaf 3.8.2 van de Verordening.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag.

De aangevraagde activiteiten gaan over het verduurzamen en renoveren van 14 appartementen. Deze werkzaamheden houden onder andere in:

- Vervangen platte daken incl. optimalisatie isolatie;
- Herstellen scheurherstel gevels en inboeten stenen waar benodigd;
- Voegwerk vervangen + impregneren;
- Spouwmuren na-isoleren;
- Spouwborstels;
- Ventilatioorosters kruipruimte;
- Nieuwe ramen en deuren;
- Demonteren portieken daken entrees;
- Verhogen portieken;
- Gevelpuien vervangen incl. beglazing;
- Dakbedekking platte dak incl. aansluitingen;
- Hellend dak buitenwerk bij 7 bovenwoningen;
- Vervangen dak;
- Aanbrengen zinken goot.

Deze activiteiten vinden plaats aan Vossepad 2-28 (even nummers), 4664 BV in Lepelstraat, in de gemeente Bergen op Zoom.

2.2 Onderzoek soorten

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in de bij de aanvraag gevoegde rapportage van het nader onderzoek, in hoofdstuk 4 van het activiteitenplan en de aanvullingen van 3 juli 2024.

Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). In april 2022 heeft een veldbezoek in het kader van een quickscan naar beschermde soorten plaatsgevonden. Het nader onderzoek naar gierzwaluw heeft plaatsgevonden in 2022 volgens het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017). Het nader onderzoek naar gewone dwergvleermuizen heeft plaatsgevonden in 2022 volgens het Vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus).

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

De aanvrager geeft aan dat er:

- 1 zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis;
- 2 paarterritoria van de gewone dwergvleermuis;
- 2 nestlocaties van de gierzwaluw,

aanwezig zijn in het plangebied.

Door de werkzaamheden worden de verblijfplaatsen vernield of beschadigd en worden vleermuizen verstoord

In het plangebied zijn 2 nestlocaties van de gierzwaluw aangetroffen. Op Vossepapad 24 is een gierzwaluw invliegend gezien via de dakrand. Op Vossepapad 26 is een gierzwaluw invliegend gezien bij de kopgevel in het zuidwestelijke deel van het gebouw, via een nokpan. In het plangebied is 1 zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. In de noordwestgevel van het gebouw aan de noordwestzijde zijn waarnemingen gedaan bij een kantpan. In het plangebied zijn 2 paarterritoria aangetroffen. Het gaat om twee verschillende territoria van gewone dwergvleermuis, omdat op bepaalde locaties tegelijkertijd twee dieren zijn gehoord.

2.4 Alternatievenafweging

Er zijn geen redelijke alternatieven mogelijk die zullen leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de gewone dwergvleermuis en gierzwaluw te verlenen.

Locatie

Een alternatieve locatie voor het planvoornemen is niet mogelijk: hierdoor zouden bestaande appartementen in theorie gehandhaafd kunnen blijven, waardoor weliswaar de nest- en verblijfplaatsen behouden blijven, maar waarbij de bestaande appartementen niet worden verbeterd en daarmee dus niet wordt voldaan aan de gemaakte klimaatafspraken. Hierbij worden de appartementen niet verbeterd. Het op een andere locatie uitvoeren is dus enkel een theoretische mogelijkheid waarbij de door de overheid aan alle woningbouwverenigingen opgelegde energiemaatregelen (ter plaatse) op deze locatie niet worden behaald, maar ook de noodzakelijke verbeteringen (ventilatie, verbetering energielabel etc.) niet worden gerealiseerd. Dit geeft naast het niet halen van de opgelegd doelstellingen ook problemen ter attentie van volksgezondheid en goed in kunnen zetten van deze appartementen. Dat is geen reëel alternatief, zeker niet met het huidige tekort aan appartementen. In theorie is het technisch nog wel mogelijk om de appartementen te slopen en nieuw te bouwen, echter heeft dit voor de aangetroffen diersoorten ter plaatse in de praktijk nog ingrijpender gevolgen als verduurzaming en renovatie, omdat hiermee de volledige bebouwing (en dus alle verblijven/nestplaatsen permanent en gedurende langere tijd dan bij renovatie verdwijnen).

Inrichting

Een alternatieve nieuwe inrichting maakt bij verduurzaming en renovatie geen ecologisch onderscheid. Onafhankelijk welke nieuwe inrichting gerealiseerd zal worden zal de huidige bebouwing verduurzaamd/gerenoveerd moeten worden en daarbij worden verblijfplaatsen en nestplaatsen (in ieder geval tijdelijk) ongeschikt. Een alternatieve andere inrichting heeft hiermee geen lagere/minder negatieve mogelijke impact op de aangetroffen soorten (gewone dwergvleermuis en gierzwaluw). Als gevolg van het voornemen is onafhankelijk van een andere inrichting het gevolg dat deze soorten (tijdelijk) hun nest-/verblijfplaats moeten verlaten; dit is inherent aan de werkzaamheden die voorafgaande aan nieuwe inrichting moet plaatsvinden. Dus ook in het kader van de aangetroffen beschermde soorten (gewone dwergvleermuis en gierzwaluw) is dit theoretisch alternatief geen onderscheidend alternatief. Tevens, zoals in het plan te zien is, gaat Stadlander voor het toevoegen en behouden van een omgeving waarin diverse soorten aanwezig kunnen zijn en blijven. Hierin wil Stadlander de biodiversiteit in stand houden en het leefgebied van de diersoorten te behouden en zelfs vergroten. Lepelstraat straalt op dit moment groen uit. Stadlander ziet die als een kwaliteit van het dorp en wil in dit plan behouden en waar mogelijk vergroten.

Stadlander doet dit door niet in te zetten op de minimale compensatie voor nest- en verblijfplaatsen. Maar ook grotere en extra nest/verblijfplaatsen dan wettelijk noodzakelijk in de verduurzaamde woningen te realiseren.

Werkwijze

Een alternatieve werkwijze is er theoretisch wel: het slopen en nieuwbouwen van de appartementen in plaats van grondig renoveren, verduurzamen en aanpassen. Dit is theoretisch mogelijk, echter dit geeft ten opzichte van de aanwezige soorten en vastgestelde functies geen ander (lager/ minder negatief) effect dan de geplande verduurzamen en renovatie. Als gevolg van een sloop en nieuwbouwplan zouden de appartementen volledig verdwijnen en daarmee het (definitief) verliezen van nest-/verblijfplaatsen; wat resulteert in ook hetzelfde negatief effect (of omvangrijker vanwege een langere doorlooptijd van de werkzaamheden) op de aanwezige soorten; gierzwaluw en gewone dwergvleermuis. Dit theoretisch alternatief biedt voor de aanwezige soorten geen meerwaarde en/of minder negatieve (tijdelijke) effecten ten opzichte van verduurzaming en renovatie. (Ook in dit alternatief in relatie tot werkwijze zou een Omgevingsvergunning flora en fauna activiteit voor het vernietigen/verwijderen van nest-/verblijfplaatsen voor gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en verstoren van gewone dwergvleermuis, inclusief mitigatie en compensatie noodzakelijk zijn.) Bij zowel het voorgenomen plan (renovatie en verduurzaming) als het theoretisch alternatief (sloop en nieuwbouw) worden verblijfplaatsen (in ieder geval tijdelijk) ongeschikt en worden dieren verstoord. Wanneer wordt gekeken naar een alternatieven afweging gericht op het voorkomen van de aanwezige beschermde verblijffunctie van gewone dwergvleermuis, en gierzwaluw dan kan worden geconcludeerd dat ook het theoretisch alternatief van het slopen en nieuwbouwen van de bestaande appartementen niet voorkomt dat verbodsbepalingen worden overtreden en daardoor geen beter alternatief vormt dan verduurzaming en renovatie.

Planning

Een alternatieve planning is mogelijk, echter in de huidige planning is al gekeken om de werkzaamheden buiten het broedseizoen te starten om zo de negatieve effecten voor gierzwaluw (maar ook spreeuw) en overige broedvogels in de omgeving van het plangebied te beperken. Doordat de werkzaamheden gereed zijn voor het nieuwe broedseizoen blijven de negatieve effecten beperkt en zijn de permanente nestlocaties direct beschikbaar in het nieuwe broedseizoen. Hierdoor wordt voorkomen dat vogels meermaals gedwongen worden om te verhuizen. Dit is niet mogelijk met een alternatieve planning of wanneer sprake zou zijn geweest van een omvangrijker plangebied en/of omvangrijkere werkzaamheden. Ook voor de gewone dwergvleermuis is een alternatieve planning geen verbetering (minder negatieve effecten) ten opzichte van de huidige planning; in het plan worden de twee meest kwetsbare perioden ontzien: door in de actieve najaarsperiode ongeschikt te maken wordt het plangebied ongeschikt gemaakt voor vleermuizen voor de winterperiode. Vervolgens zijn de werkzaamheden gereed voor het actieve seizoen in het volgende jaar begint. In de wijze van planvoorbereiding wordt door Stadlander juist al ingezet op het tijdig al aanbrengen van (tijdelijke) verblijfplaatsen, zodat de gewenningsperiode volledig is doorlopen voor aanvang van de werkzaamheden.

2.5 Belang van de aanvraag

In de aanvraag zijn de belangen voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de gewone dwergvleermuis en gierzwaluw te verlenen.

De omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is gevraagd op grond van de belangen 'Volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' en 'Volksgezondheid of de openbare veiligheid' zoals genoemd in artikel 8.74j, eerste lid, onder b en 8.74k, eerste lid, onder b, van de het Besluit kwaliteit leefomgeving.

De woningen dienen gerenoveerd en verduurzaamd (energetisch verbeterd) te worden om te kunnen voldoen aan de verduurzamingsopgave die Stadlander (net als andere coöperaties) opgelegd hebben gekregen. Op genoemde locaties staan in totaal 14 wooneenheden. Deze woonproducten zijn niet alleen aan verduurzaming toe, maar zijn ook technisch sterk verouderd. Daarnaast hebben de woningen veel gebreken als gevolg van achterstallig onderhoud en hebben de woningen problemen als gevolg van beperkte ventilatie en tocht en er is sprake van schimmelproblematiek. Schimmels hebben een nadelig effect op de volksgezondheid.

Door de renovatie en verduurzaming, wordt het binnenklimaat aangepakt, ventilatie bevordert en daardoor schimmelwerking gestopt en (in nieuwe situaties) voorkomen. Dit draagt bij aan niet alleen een lager energieverbruik, maar ook directe winst in bevordering van woongenot (een halt toe roepen van tocht en vocht) en verbetering aan woonklimaat en daardoor de volksgezondheid (oplossing tocht/vocht en schimmel). Ook op energetisch vlak voldoen de woningen niet meer aan de eisen van deze tijd. Stadlander heeft een grote opgave liggen om ervoor te zorgen dat haar woningbezit in 2050 energie-neutraal is, conform het gesloten klimaatakkoord. Derhalve stelt Stadlander zich op het standpunt dat renovatie en verduurzaming van de woningen bijdraagt aan de verbetering van de volksgezondheid. Alle woningen worden zeer duurzaam en voorzien van een energiezuinige installatie (warmtepomp) en PV panelen. Met de renovatie en verduurzaming van deze woningen wordt een aanzienlijke bijdrage geleverd aan de CO₂ reductie, wat in algemene zin bijdraagt aan de openbare veiligheid. De woningen hebben na realisatie een A+/A of B label. In de huidige situatie hebben de woningen een D/E/F label (zie bijlage) Met de renovatie/verduurzaming van deze woningen wordt een aanzienlijke bijdrage geleverd aan de CO₂ reductie, wat in algemene zin bijdraagt aan de openbare veiligheid.

2.6 Maatregelen

In het activiteitenplan (5.3) en de aanvullende gegevens van 3 juli 2024 is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor gewone dwergvleermuis en gierzwaluw zoveel mogelijk te voorkomen.

In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

Algemene maatregelen

- De werkzaamheden worden niet uitgevoerd in de broedperiode van gierzwaluw (april t/m juli uiterlijk augustus) en spreeuw (maart- juli), tenzij door een ecologische beoordeling is aangetoond dat er geen broedende (en/of jonge) vogels (meer) aanwezig zijn. De verduurzamingswerkzaamheden worden tevens niet uitgevoerd in een periode van inactiviteit voor vleermuizen (tenzij de bebouwing in de actieve periode vooraf nog aantoonbaar vleermuisongeschikt is gemaakt en ecologisch is vrijgegeven).
- Een ter zake deskundige ecooloog wordt bij de werkzaamheden betrokken; hij/zij zal aanwijzingen geven over hoe ongeschikt maken uitgevoerd zal worden, of na de maatregelen de dieren inderdaad zijn vertrokken en zal oproepbaar zijn tijdens de werkzaamheden.
- Wanneer tijdens de werkzaamheden onverhoopt toch nog vleermuizen of gierzwaluwen of algemene broedvogels worden aangetroffen op of in de bebouwing zullen de werkzaamheden direct worden gestaakt en wordt de hierboven genoemde ter zake deskundige ecooloog opgeroepen; pas na zijn/haar akkoord kunnen de werkzaamheden worden hervat.
- Bovenstaande mitigerende maatregelen worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol dat bij de kritische werkzaamheden (ongeschikt maken, verduurzamingswerkzaamheden en inbouw definitieve nest/verblijfplaatsen) aanwezig is en zal bekend zijn onder alle betrokkenen.
- De tijdelijke kasten blijven in ieder geval heel 2024/2025 aanwezig. Afhankelijk van de uiteindelijke planning kan het eveneens noodzakelijk zijn om in 2026 de tijdelijke kasten te behouden om de overgang van kastlocatie naar definitieve verblijven met gewenningsperiode (3 tot 6 maanden in de actieve periode gelijktijdig aanwezig) weer af te bouwen.

Gewone dwergvleermuis

Ongeschikt maken

- De bekende in/uitvlieglocaties worden in de actieve periode (april t/m oktober) vooraf met 'exclusion flaps' en overige afdichting voorzien zodat de vleermuizen de bebouwing op eigen initiatief zelf kan verlaten maar vervolgens niet meer kunnen invliegen. Op deze wijze worden de dieren aangemoedigd om voorafgaande aan de werkzaamheden zelfstandig een andere verblijfplaats te vinden.

Tijdelijke maatregelen

- De opdrachtgever heeft voorafgaande aan het aanvragen van de vergunning reeds de plaatsing van tijdelijke vervangende kasten in werking gesteld:
 - 12 vleermuis kasten (type, plat enkellaags) in het plangebied aangebracht. Type Unitura VTM1a enkellaags (met afmetingen: 53x20x1.8/1.5 cm)

Permanente maatregelen

- In de toekomstige situatie worden minstens 12 definitieve geïntegreerde vleermuisverblijven in de nieuwbouwwoningen gecreëerd.
- De afmetingen van toekomstige verblijven/nestlocaties voldoen in ieder geval aan:
 - Kleinere vleermuisverblijven (7 maal) met minimale afmeting van (50x20.9x14.6 cm) in dak/goot;
 - Grotere vleermuisverblijven (3 maal) met minimale afmeting van (48.7x44 cm met inwendig 2,5 cm*2 lagen)

- Kraamverblijfplaatsen (2 maal) met minimale afmeting van (240x120-60 cm* 3 lagen)

Gierzwaluw

Permanente maatregelen

- Er worden minstens 7 geïntegreerde gierzwaluw (eveneens te gebruiken door spreeuw) gerealiseerd. De afmetingen van toekomstige verblijven/nestlocaties voldoen in ieder geval aan:
 - Gierzwaluwnestlocatie (7 maal) met minimale afmetingen van 53x18x18 cm en een invliegopening met een diameter van 33x66 mm op minimaal 3 meter hoogte;

De locaties van de voorzieningen zijn weergegeven in bijlage 2.

2.7 Voorschriften

Wij nemen in aanvulling op voorgestelde maatregelen de volgende voorschriften op om de staat van instandhouding te kunnen borgen voor de gewone dwergvleermuis en gierzwaluw:

Algemene voorschriften

1. De vergunninghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden beginnen bekend is, maar uiterlijk 2 weken voor de start van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen. Met werkzaamheden en/of activiteiten worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken van de verblijfplaatsen.
2. De vergunninghouder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl, als bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere activiteiten als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.
3. Deze vergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts)personen. De vergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan dit besluit verbonden voorschriften.
4. Deze genoemde (rechts)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van dit besluit en de daaraan verbonden voorschriften, zo dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De vergunninghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de activiteiten (inclusief alle maatregelen die er voor de soorten worden genomen) uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag en het activiteitenplan (hoofdstuk 5) en de aanvullende gegevens van 3 juli 2024.

7. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ (hierna: ecooloog) op het gebied van de soorten waarvoor vergunning is verleend.
8. Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecooloog te worden bijgehouden in een logboek. Met handelingen worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken, uitvoeren van de controleronde en het plaatsen van de tijdelijke en permanente voorzieningen. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op eerste verzoek van een toezichthouder te worden gegeven.
9. De vergunninghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen voor het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven. Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk 2 weken voor de start van de werkzaamheden. Mail het ecologisch werkprotocol naar info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.
10. Zodra alle handelingen en activiteiten zijn uitgevoerd die betrekking hebben op de beschermde soorten opgenomen in de vergunning, dient de afronding van de werkzaamheden bij ons te worden gemeld. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de gerealiseerde permanente voorzieningen, het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen en de inrichting van het plangebied. Dit dient u te doen door het logboek naar ons op te sturen via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

De algemene voorschriften zijn opgenomen voor een juiste toepassing en naleving van de vergunning door de vergunninghouder en gemachtigde(n).

Specifieke voorschriften

Algemene maatregelen

11. De tijdelijke voorzieningen dienen in stand te worden gehouden totdat de permanente voorzieningen gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiodes conform de betreffende Kennisdocumenten en aangetroffen functies.
12. Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen vindt plaats buiten de meest kwetsbare periodes.
13. Voor het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen dient gecontroleerd te worden of de voorziening 'leeg' is. De kasten mogen alleen verwijderd worden op het moment dat er geen gierzwaluw of vleermuis aanwezig is in de kast.
14. Het verwijderen van tijdelijke voorzieningen mag slechts plaatsvinden binnen de ontheffingsperiode. Indien een tijdelijke voorziening buiten de ontheffingsperiode verwijderd wordt, zal onderzoek uitgevoerd moeten worden naar de functionaliteit van de verblijfplaats. Als uit onderzoek blijkt dat de voorziening in gebruik is of is geweest, kan het verwijderen van de voorziening enkel plaatsvinden met een aanvullende ontheffing.

Bovenstaande voorschriften zijn opgenomen om te voorkomen dat de tijdelijke voorzieningen te vroeg worden verwijderd en/of worden verwijderd op een moment dat het vleermuizen verstoord.

¹ Wat wij hieronder verstaan staat op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO): <https://www.rvo.nl/onderwerpen/buiten-werken/ecologisch-deskundige>

Gewone dwergvleermuis

Ongeschikt maken

15. Op het moment van ongeschikt maken en de 3 daaropvolgende nachten moeten de weersomstandigheden tijdens de eerste 2 uur na zonsondergang overeenkomen met de eisen die het vleermuisprotocol stelt voor de weersomstandigheden tijdens het onderzoek doen naar zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

Dit voorschrift is opgenomen om te borgen dat de vleermuizen daadwerkelijk zullen uitvliegen na het ongeschikt maken en om te borgen dat ze onder gunstige weersomstandigheden een andere verblijfplaats kunnen zoeken.

16. Alle geschikte openingen moeten ongeschikt gemaakt worden door exclusion flaps.

Dit voorschrift wordt opgenomen omdat nu enkel de bekende in/uitvlieglocaties worden voorzien van exclusion flaps. Het is mogelijk dat er ook in onbekende openingen vleermuizen aanwezig zijn, waarbij deze vleermuizen gedood kunnen worden wanneer geen exclusion flaps zijn aangebracht.

17. Wanneer een opening direct permanent wordt afgesloten, dient gecontroleerd te worden dat vleermuizen via een exclusion voorziening de verblijfplaats kunnen verlaten. Wanneer dit niet zeker is, dient de opening te worden afgesloten middels een exclusion voorziening. In het ecologisch werkprotocol moet worden vastgelegd op welke wijze gecontroleerd wordt of een verblijfplaats ook via een andere uitvliegopening te verlaten is.

Dit voorschrift is opgenomen om te borgen dat de vleermuizen hun verblijfplaats altijd kunnen verlaten via een exclusion voorziening nadat de verblijfplaatsen ontoegankelijk zijn gemaakt.

18. Bij het ongeschikt maken van de kantpannen/kopgevels voor gierzwaluw dient voorkomen te worden dat vleermuizen worden opgesloten. Daarom dient er elke 2 meter een exclusion voorziening geplaatst te worden.

Dit voorschrift is opgenomen omdat vleermuizen ook via de kantpannen in- en uit een verblijfplaats kunnen vliegen. Wanneer deze ongeschikt gemaakt worden voor gierzwaluw, kunnen vleermuizen worden opgesloten in de verblijfplaats en daardoor kunnen ze worden gedood als er geen andere uitvliegopeningen meer beschikbaar zijn.

Controleronde

19. Voorafgaand aan de werkzaamheden, na het ongeschikt maken, dient een controleronde te worden uitgevoerd.
20. Tussen het ongeschikt maken en de controleronde dienen ten minste 3 dagen te zitten, zodat de vleermuizen de tijd hebben de verblijfplaats te verlaten.
21. De controleronde ten behoeve van het uitsluiten van de aanwezigheid van vleermuizen binnen het plangebied dient te worden uitgevoerd conform de richtlijnen voor zomerverblijfplaatsen van het Vleermuisprotocol 2021. Met uitzondering van de neerslag. Tijdens de gehele controleronde moet het droog zijn. In het logboek dient te worden aangegeven hoe is voldaan aan de richtlijnen uit het vleermuisprotocol 2021. Daarbij dient ook te worden ingegaan op personele inzet en overzichtelijkheid van het plangebied.
22. De vleermuizen mogen na de controleronde geen toegangsmogelijkheden meer hebben tot de bebouwing.

23. Er kan pas gestart worden met de renovatiewerkzaamheden na de expliciete toestemming van de ecooloog.
24. In het logboek dient te worden vastgelegd op welke wijze de controleronde is uitgevoerd en wat de resultaten van de controleronde waren. De datum, tijd, aantal onderzoekers en de weersomstandigheden tijdens de controleronde dient in het logboek beschreven te staan.
25. In het logboek dient te worden opgenomen wanneer de bebouwing natuurvrij is verklaard.

De bovenstaande voorschriften over de controleronde zijn opgelegd om te voorkomen dat het gebouw onterecht vleermuisvrij wordt verklaard en dat er nog vleermuizen aanwezig zijn in de bebouwing ten tijde van de werkzaamheden.

Tijdelijke maatregelen

26. De tijdelijke vleermuiskasten dienen conform de volgende eisen van het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis te zijn gerealiseerd:
 - De kasten ter vervanging van de zomer/paarverblijfplaats dienen minimaal 20 centimeter breed te zijn en minimaal 50 centimeter hoog te zijn.
 - De kasten dienen binnen 200 meter van de huidige verblijfplaats te hangen.
 - De kasten dienen op ten minste 2 verschillende windrichtingen te hangen, zodat er een verschil aan microklimaat gerealiseerd wordt.
 - De kasten dienen tijdig te zijn geplaatst. Voor zomerverblijfplaatsen geldt een gewenningsperiode van 3 maanden. Enkel de maanden binnen het actieve seizoen kunnen hierbij worden gebruikt als gewenningsperiode.
 - De kasten dienen een vrije aanvliegroute te hebben.
 - De kasten dienen op minimaal 3 meter hoogte te hangen.
 - De kasten dienen vrij te zijn van kunstlicht.
 - De kasten dienen vrij te zijn van verstoring.
 - De kasten dienen buiten bereik van predatoren te hangen.
 - De kasten ter vervanging van zomerverblijfplaatsen dienen aan gebouwen geplaatst te worden. Bij verplaatsen van de vleermuiskasten geldt een nieuwe gewenningsperiode.

Bovenstaande voorschriften over de tijdelijke voorzieningen zijn opgenomen omdat onduidelijk is hoe de kasten precies zijn geplaatst. Daardoor is onzeker of de kasten functioneel zullen zijn en in gebruik genomen zullen worden.

Permanente maatregelen

27. De permanente vleermuiskasten dienen volgens de volgende eisen van het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis te zijn gerealiseerd:
 - De kasten ter vervanging van de zomer/paarverblijfplaats dienen minimaal 15 centimeter breed te zijn en minimaal 80 centimeter hoog te zijn.
 - De kasten dienen op ten minste 2 verschillende windrichtingen te hangen, zodat er een verschil aan microklimaat gerealiseerd wordt.
 - De kasten ter vervanging van de paarverblijfplaatsen dienen zo gespreid te worden dat er ten minste net zoveel mogelijke paarterritoria beschikbaar zijn als er verloren gaan.
 - De kasten dienen een vrije aanvliegroute te hebben.

- De kasten dienen op een vergelijkbare hoogte te komen, met een minimale hoogte van 4 meter.
- De kasten dienen vrij te zijn van kunstlicht.
- De kasten dienen vrij te zijn van verstoring.
- De kasten dienen buiten bereik van predatoren te hangen.
- De kasten ter vervanging van zomerverblijfplaatsen dienen aan gebouwen geplaatst te worden. Bij verplaatsen van de vleermuiskasten geldt een nieuwe gewenningsperiode.

Bovenstaande voorschriften over de permanente voorzieningen zijn opgenomen omdat de kasten nog niet geplaatst zijn, waardoor niet beoordeeld kan worden of de kasten conform het Kennisdocument worden geplaatst. Daardoor is onzeker of de kasten functioneel zullen zijn en in gebruik genomen zullen worden.

Gierzwaluw

28. Ten minste 1 van de te plaatsen permanente nestkasten dient zo dicht mogelijk bij de huidige nestplaats geplaatst te worden, dit betekent dat ze ten minste op hetzelfde adres als de huidige nestplaats gerealiseerd moet worden en direct onder de dakrand/kantpan gerealiseerd dient te worden.

Dit voorschrift is opgenomen omdat gierzwaluwen honkvast zijn en een nestplaats niet vinden als die zo te ver van de huidige locatie is geplaatst.

29. De permanente voorzieningen dienen conform het betreffende (actuele) Kennisdocument te worden gerealiseerd. Het gaat hierbij met name om afstand tot de huidige nest/verblijfplaats, hoogte, vrije aanvliegroute, afmetingen van de kasten, spreiding en (verschillende) zonzijde(s). Voor gierzwaluw en huismus geldt dat de nestvoorzieningen tussen 09:00 en 19:00 uur in de schaduw moeten zijn, tenzij ze op een noord of oostgevel zijn geplaatst.

Dit voorschrift is opgenomen omdat onduidelijk is of conform het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2023) de kasten worden geplaatst.

30. De permanente voorzieningen moeten voordat het nieuwe broedseizoen van de gierzwaluw begint (april) geplaatst zijn.

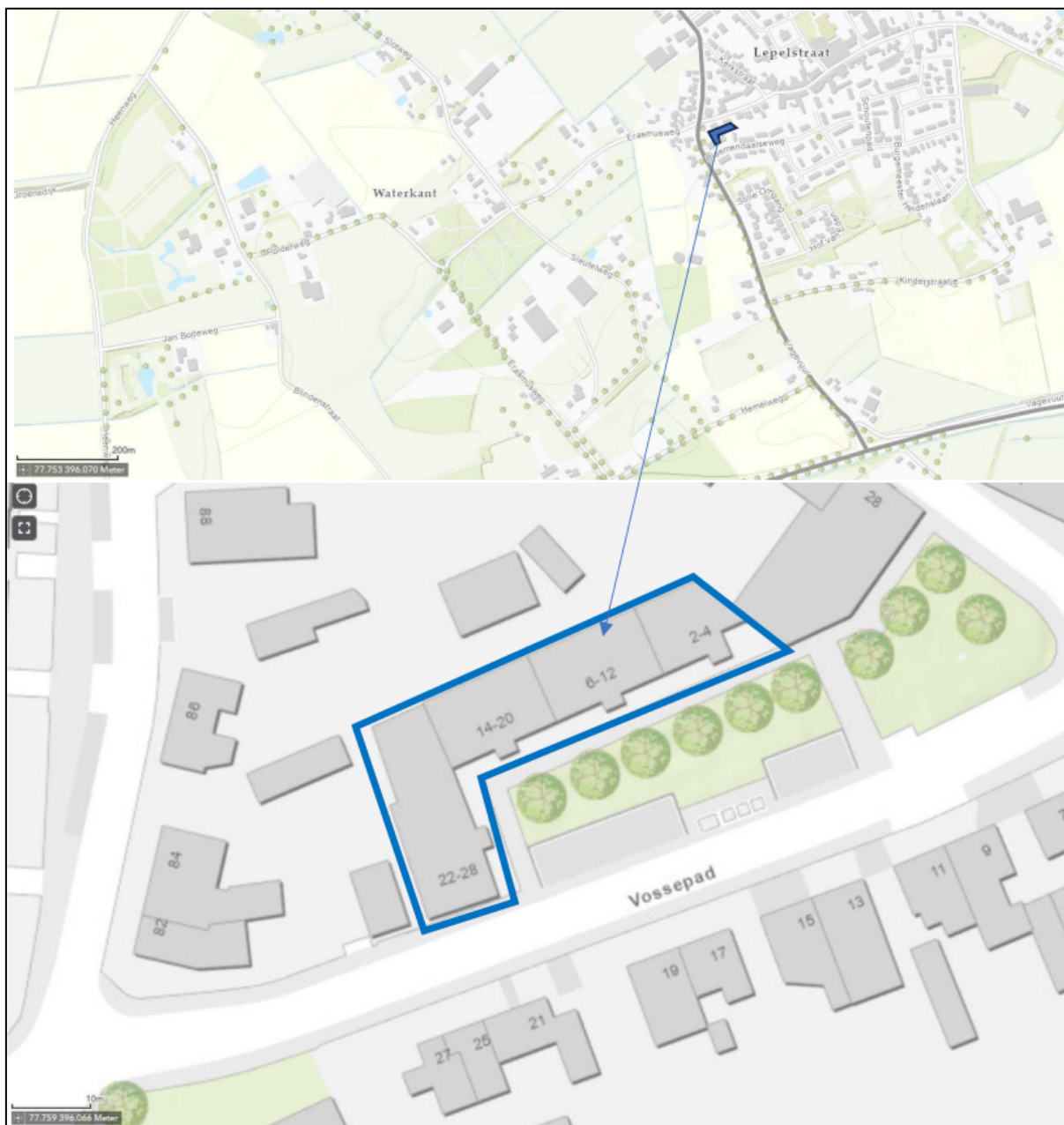
Dit voorschrift wordt opgenomen, omdat wanneer de permanente voorzieningen nog niet geplaatst zijn tijdens het broedseizoen, de gierzwaluwen geen verblijfplek hebben.

Door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden komt de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis en gierzwaluw niet in het geding. Dit omdat voor, tijdens en na de werkzaamheden maatregelen worden getroffen en het gebied ingericht wordt.

3. Conclusie

De gevraagde omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet, voor een flora- en fauna-activiteit, wordt voor de gewone dwergvleermuis en gierzwaluw en beschreven activiteiten verleend. Aan deze omgevingsvergunning zijn voorschriften verbonden.

Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie

Figuur 1. Locatie Vossepad 2-28 (even nummer), 4664 BV in Lepelstraat, in de gemeente Bergen op Zoom. De activiteiten vinden plaats binnen het omlijnde gebied.

Bijlage 2. Locatie van de maatregelen

Figuur 2. Locatie van de tijdelijke voorzieningen.

